

БОРИСОВ Назар Михайлович,
головний сержант, командир
214 навчальної групи факультету
забезпечення державної безпеки,
Київський інститут Національної
гвардії України (*м. Київ, Україна*)

Науковий керівник:

ЛЕЩЕНКО Анжеліка Вячеславівна,
викладач кафедри філології та
військового перекладу, Київський
інститут Національної гвардії України
(*м. Київ, Україна*)

AAR ЯК ІНСТРУМЕНТ РОЗВИТКУ АНГЛОМОВНОГО ГОВОРІННЯ

Сучасна лінгвістична дидактика все частіше звертається до методів, що поєднують комунікативний підхід з технологіями рефлексивного навчання. Однією з таких інноваційних практик є AAR (After Action Review) – метод, що виник в армії США наприкінці 20 століття як інструмент колективного аналізу операцій. Основна ідея полягала в тому, щоб зафіксувати, що планувалося, що фактично сталося, які відхилення сталися та які висновки можна зробити для майбутніх дій. На відміну від формальних звітів, AAR має діалогічний характер: учасники разом обговорюють досвід, висловлюють спостереження та шукають шляхи покращення. У бізнесі, управлінні проєктами та освіті метод AAR став популярним завдяки своїй універсальності та здатності формувати культуру безперервного навчання [4].

Джоанна Бейкер, Веструп Гізер зазначають, що у контексті вивчення іноземних мов, зокрема англійської, AAR вважається ефективним інструментом для розвитку розмовних навичок, оскільки поєднує елементи командної роботи, аналізу власної діяльності та інтерактивного обговорення. Теоретичне розуміння цього методу дозволяє визначити його дидактичні переваги та педагогічні умови для ефективного використання [5, с. 41].

На думку Н. Бачинської, комунікативно-орієнтоване навчання іноземної мови базується на ідеї, що мова найефективніше засвоюється в процесі реальної взаємодії. Загальноорієнтоване навчання іноземній мові створює природні умови для такої взаємодії: учасники не лише виконують мовленнєві акти, а й оцінюють їх, розмірковують над причинами успіхів та помилок. Згідно з теорією соціального конструктивізму, знання формуються у спільній діяльності, а рефлексія служить механізмом внутрішнього засвоєння досвіду [1, с. 247].

О. Коваль вказує на те, що говоріння англійською мовою вимагає не лише знання мовних структур, але й навичок швидкого добору слів, великого словникового запасу, автоматизації граматичних моделей та вміння підтримувати логіку висловлювання [3, с. 526]. Участь в AAR стимулює всі ці процеси завдяки

поєднанню спонтанного мовлення та структурованих питань, тому що: 1) під час дискусії учасники змушені швидко формулювати відповіді, що тренує швидкість мовленнєвої реакції; 2) рефлексивний характер завдання спонукає до використання складних граматичних конструкцій (умовні речення, часи для вираження минулого досвіду, модальні дієслова), оскільки необхідно пояснювати причини, давати оцінки та вносити пропозиції; 3) багаторазове звернення до одних і тих самих подій у різних аспектах сприяє закріпленню тематичної лексики та формуванню стійких асоціативних зв'язків.

А. Деркач зазначає, що AAR створює сприятливі умови для подолання мовного бар'єру. Дискусії відбуваються у невеликій групі, що знижує тривожність; акцент робиться не на помилках, а на спільному пошуку шляхів удосконалення. Така атмосфера підвищує мотивацію до мовлення та підтримує розвиток комунікативної впевненості [2, с. 51].

Метод After Action Review доцільно впроваджувати як завершальний етап будь-якої діяльності на занятті з англійської мови, де відбувається активна комунікація під час рольових ігор, проєктів, дебатів, групових дискусій, презентацій. Основна мета полягає не в перевірці правильності виконання завдання, а в усвідомленні власних дій і мовних рішень. Завдяки чіткій структурі обговорення AAR спрямовує слухачів на аналіз того, що вони робили, як вони це робили та що можна поліпшити.

Для ефективного застосування AAR треба визначити чотири обов'язкові запитання:

1. What was planned? – Що планувалося?
2. What actually happened? – Що сталося насправді?
3. Why were there differences? – Чому виникли відмінності?
4. What can we improve next time? – Що можна зробити краще наступного разу?

Ця послідовність допомагає будувати зв'язні висловлювання англійською, використовувати причинно-наслідкові конструкції та аналізувати мовленнєву взаємодію.

Таким чином, AAR – це потужний інструмент для розвитку навичок англійської мови через поєднання рефлексії, комунікативної взаємодії та когнітивної діяльності. У майбутньому AAR може стати невід'ємною частиною сучасних курсів англійської мови, що зосереджені на практичному застосуванні та розвитку критичного мислення. AAR може стати ключовим елементом змішаного навчання та дистанційних курсів.

Список використаних джерел

1. Бачинська Н. Активізація говоріння на заняттях з англійської мови курсантів ВВНЗ та військовослужбовців. *Актуальні питання гуманітарних наук*. 2022. Вип 47, том 1. С. 246-251. DOI: <https://doi.org/10.24919/2308-4863/47-1-37>
2. Деркач А. С. Інтенсивне навчання іноземних мов: базові методи, принципи і моделі. *Вісник Чернігівського національного педагогічного університету. Серія : «Педагогічні науки»*. 2017. № 148. С. 49–53.

3. Коваль О. Ю. Особливості навчання англомовного говоріння студентів технічних спеціальностей. *Тенденції та перспективи розвитку науки і освіти в умовах глобалізації* : матеріали XXX міжнар. наук. інтер. конф., м. Переяслав-Хмельницький. 2017. Вип. 31. С. 525-526.
4. After-action review. *English-Ukrainian military dictionary*. URL: <https://english-military-dictionary.org.ua/after-action-review-aar> (дата звернення: 25.10.2025)
5. Baker Joanna, Heather Westrup. *Essential Speaking Skills*. *Continuum International Publishing Group*, 2003. 170 p.